

aflægge, og jeg vil da spørge dem, om de finde, at Personerne i den ene Klasse ere selvstændigere end i den anden. Der er dernæst nævnt Capitalernes fordervelige Indflydelse; ja, det er en anden Sag, det kan man oftere høre. Det er bekiendt, at denne Anskuelse først kom frem i 1848, jeg troer ikke den er hørt før, og især hørte man den fra dem, som benævnedes de moderne Maratister eller den røde Republik's Tilhængere; idetmindste har jeg ikke seet den Mening forsvaret af nogen Anden. Det vil' ogsaa være vanskeligt at forklare, hvorledes Capitalerne skulde virke forderveligt for Industrien eller Haandværkerne; men jeg har i det Anhang, som findes tilføjet Lovudkastet for Landet, kortelig gennemgaaet den Sag og troer at kunne henvise dertil.

Hyvad Duellighedsprøver i Almindelighed angaaer, da har rigtignok det samme ærede Medlem idag sagt, at han meente det skulde være en saadan Prøve, som kunde aflægges af en Dreng, naar han havde udlært, og altsaa en Slags Svendeprove, men den Slags Prøver vilde rigtignok forekomme mig høist besynderlige. Man har saameget dadelst det nuværende Prøvesystem, at det med Hensyn til Mesterstykker tog formøget Hensyn til, hvad der fordredes af en Svend, medens man oversaaer, at hvad der fordredes af en Svend ikke var det, der fordredes af en Mester. Fordringerne ere altsaa netop gaaede i den modsatte Retning, idet man har sagt, at Mestjerne skulde aflægge en Prøve, som passede sig for en Mester, og ikke en, der passede sig for en Svend. Der synes dog dertil at være saa megen sund Fornuft, at jeg virkelig ikke kan forstaae, at man, naar man vil reformere Mesterstykkerne, vil sige, at Prøven ikke skal vise, hvad der er Duellighed for en Mester, men kun det, der er Duellighed for en Svend. Et Exempel vil vise det ganske tydeligt, navnlig naar det hentes fra de Fag, hvorpaa det meest kommer an, nemlig Tømmerne og Murerne; man vil dog ikke, naar en Tømmer eller Murer skal aflægge Mesterprøve, forlange, at han skal hugge et Stykke Tømmer eller mure en Mure, nei man forlanger, at han skal gjøre Tegninger og Beregninger, man forlanger, han skal

vise, om han forstaaer, hvorledes Bygninger konstrueres, Tømmerværket forbindes o. s. v. Naar det ærede Medlem har forekastet mig Inconsequents, fordi jeg har foreslaaet Prøver med Hensyn til disse Fag, saa vil jeg blot henvise til Motiverne og endnu til en Omstændighed, som jeg ikke har berørt i Motiverne, men som ganske simpelt er den, at der for disse 2 Fag virkelig lader sig indføre ret fornøftige Mesterprøver, uden at medtage uforholdsmæssig lang Tid og stor Bekostning, medens det ved de fleste andre Fag efter min Overbeviisning er meget vanskeligt ja umuligt at finde paa Noget, som man virkelig kan sige er en fornøftig og rimelig Mesterprøve. Hyvad nu Prøver i Almindelighed angaaer, saa kan jeg henvise til, hvad saa mange kyndige Medlemmer her i Thinget derom have bemærket, og til hvad jeg selv har anført i Motiverne; men jeg kan dog ikke nægte mig selv med et Par Ord at omtale, hvilke Consequents der vilde føre til, naar man fik et saadant Prøvesystem. Jeg smigrer mig med, at de ærede Herrer, som endnu vakte i deres Tro paa Friheden, derved ville finde sig understøttede. Jeg maa foreløbig bemærke, at det, at den gamle Laugsindretning med dertil hørende Prøver ikke kan bibeholdes, er saa almindelig anerkjendt, at jeg ikke har hørt een Stemme reise sig derimod, og jeg behøver altsaa ikke at tage Hensyn dertil, men alene til det nye Prøvesystem, man vil indføre.

Enhver vil sikkerlig indrømme, at skal der indføres Prøver, maae de være fornøftige og rimelige og ikke som de nuværende. Man kan vel finde et enkelt Stykke Arbejde, som viser en Mand's Dygtighed, og som ikke tager saa lang Tid eller koster saa Meget o. s. v.; men de nye Prøver maae dog virkelig vise Mandens Duellighed, og Aflæggelsen maa behørig kontrolleres; thi jeg maatte ansee det for lidet stemmende baade med Thingets og Regjeringens Værdighed, om man fremkalde Duellighedsprøver, som ingen Ting betød, blot for saa at sige at smøre Haandværkerne om Munden. Nei, det vil man ikke, og jeg antager, at de ærede Herrer, der ville have Prøver, nærmest tænke paa saadanne som de, der ere